

Mottagare

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Strategisk planering för ett långsiktigt utbildningsutbud för gymnasiet och vuxenutbildningen

Förslag till beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden uppdrar åt förvaltningen att i samverkan med berörda aktörer ta fram en långsiktig utbildningsstrategi för gymnasieskolan och vuxenutbildningen inom Region Gotland (5–10 år), omfattande både kommunala och fristående aktörer.

Strategin delrapporteras till nämnden i april och beslutas senast september 2026

Sammanfattning

Region Gotland har, enligt skollagen, ett ansvar att erbjuda gymnasie- och vuxenutbildning som svarar mot individers behov och arbetsmarknadens efterfrågan. För att möta framtida utmaningar krävs en långsiktig och evidensbaserad strategi som omfattar både kommunala och fristående aktörer. Strategin bör sträcka sig över fem till tio år och samordnas med nämndens lokal- och investeringsplanering samt regionens lokalförsörjningsplan. Syftet är att säkerställa ett likvärdigt och relevant utbildningsutbud, främja samverkan och möjliggöra effektiv resursanvändning. Strategin ska årligen följas upp och kommuniceras inför varje antagningsperiod, med tydlig ansvarsfördelning mellan berörda funktioner och aktörer.

Ärendebeskrivning

Region Gotland har ett ansvar, enligt skollagen, att erbjuda gymnasieutbildning till ungdomar i området, vilket omfattar både kommunala och fristående gymnasieskolor. Därtill har kommunen ett ansvar att erbjuda vuxenutbildning som möter individers behov av kompetensutveckling, omställning och livslångt lärande. Den kommunala och den fristående gymnasieskolan samverkar genom en gemensam antagningsenhet men vuxenutbildningen har egen antagningsrutin. Tillsammans delar de dock flera strategiska utmaningar, vilket ställer krav på samordning, långsiktig planering och hållbar resursanvändning.

För att säkerställa ett likvärdigt och relevant utbildningsutbud som möter både elevernas och vuxnas behov samt arbetsmarknadens efterfrågan, krävs en flerårig strategi som bygger på evidensbaserade underlag och bred dialog. Strategin bör omfatta ett tidsperspektiv på fem till tio år och inkludera både gymnasieskolan och vuxenutbildningen, samt involvera både kommunala och

fristående aktörer.

Strategin bör även sammankopplas med nämndens lokalbehovsplanering, investeringsbehov och regionens lokalförsörjningsplan och investeringsplan för tidsperioden.

Bedömning

En långsiktig utbildningsstrategi är avgörande för att:

- Undvika överetablering och duplicering av program
- Säkerställa effektiv användning av lokaler, personal och stödfunktioner
- Möta framtida kapacitetsbehov utifrån befolkningsprognoser och elevunderlag
- Främja samverkan
- Skapa balans mellan yrkesprogram, högskoleförberedande program och vuxenutbildningens olika inriktningar
- Möjliggöra samnyttjande av resurser och flexibla utbildningsformer
- Förbättra och utveckla planeringen av nämndens långsiktiga lokal- och investeringsbehov samt regionens lokalförsörjnings- och investeringsplan

Strategin bör baseras på:

- Statistik från antagningsenheten (söktryck, antagningspoäng, fyllnadsgrad, programval)
- Befolknings- och arbetsmarknadsprognoser
- Resultat och genomströmning inom gymnasiet och vuxenutbildningen
- Dialog med kompetensplattformen för Gotland. [Forum för kompetensförsörjning | Region Gotland](#)
- Informationsinhämtning via enkäter till elever, studerande och vårdnadshavare samt genom dialog med studie- och yrkesvägledare och fristående utbildningsanordnare
- Samråd med Arbetsförmedlingen, branschråd och branschföreträdare

Strategin bör följas upp årligen i samverkan mellan kvalitetschef, skolchef, verksamhetschef för vuxenutbildningen och antagningsenheten, och kommuniceras tydligt till berörda parter inför varje antagningsperiod.

Rekommenderad ansvarsfördelning

Roll	Ansvar
Skolchef (kommunal gymnasieskola)	Tar fram förslag på program och platser
Skolchef vuxenutbildning	Tar fram förslag på utbud och kapacitet
Kvalitetschef	Kvalitetssäkring, analys av resultat och behov
Förvaltningschef	Samordning och presentation till nämnd
Fristående utbildningsanordnare	Självständigt beslut om utbud, informerar antagningen
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	Beslutar om utbud

Strategin skall syfta till att möta utbildningsbehov hos ungdomar och vuxna samt arbetsmarknadens krav, med fokus på samverkan, effektiv resursanvändning och hållbar planering.

Nedan följer en bedömning utifrån utvalda perspektiv.

Ekonomiskt perspektiv

Strategin kan bidra till ökad kostnadseffektivitet genom att undvika överetablering och duplicering av utbildningsprogram. Genom samnyttjande av lokaler, personal och stödfunktioner finns det möjlighet att minska driftkostnader och en långsiktig investeringsplanering bör ge bättre ekonomisk kontroll. Samtidigt kan initiala kostnader uppstå för analys, samråd och implementering

Elevperspektiv

Strategin stärker likvärdighet och relevans i utbildningsutbudet genom dialog som förväntas öka delaktigheten. Flexibla utbildningsformer gynnar både ungdomar och vuxna, men det kan finnas en risk att mindre populära men samhällsviktiga program prioriteras bort.

Landsbygdsperspektiv

Strategin bör ta hänsyn till god utbildningstillgång för hela regionen.

Juridiskt Perspektiv

Strategin skall utgå från skollagens krav på tillgång till gymnasie- och vuxenutbildning och ska säkerställa likvärdighet och tillgänglighet för alla

elever. Samtidigt är det viktigt med tydlig samordning med fristående aktörer utan att inskränka deras självständighet.

Personalperspektiv

Effektiv resursanvändning kan minska dubbelarbete och skapa tydligare roller. Långsiktig planering möjliggör strategisk bemanning och kompetensutveckling. Samtidigt kan omstruktureringar påverka arbetsbelastningen och kan kräva riktade stödinsatser.

Arbetsmiljöperspektiv

Förutsägbarhet och långsiktig planering kan minska stress och skapa trygghet. Tydlig ansvarsfördelning och samverkan främjar ett gott arbetsklimat. För att undvika negativ påverkan på arbetsmiljön krävs god kommunikation och delaktighet vid eventuella organisatoriska förändringar

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse utbildnings- och arbetslivsförvaltningen daterad 2025-10-27

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Torsten Flemming
Utbildningsdirektör

Bo Eriksson
Avdelningschef stöd och utveckling